

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi - Experimental Research) โดยใช้รูปแบบการทดลองแบบที่มีกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมที่มีการวัดตัวแปรตามก่อนและหลังการทดลอง (Pretest - Posttest Control Group Design)

กลุ่มประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ของโรงเรียนสุเหร่าสมอเซ จังหวัดฉะเชิงเทรา ปีการศึกษา 2547 จำนวน 2 ห้องเรียน มีนักเรียนทั้งหมด 60 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ของโรงเรียนสุเหร่าสมอเซ จังหวัดฉะเชิงเทรา ปีการศึกษา 2547 ซึ่งมีจำนวน 2 ห้องเรียน โดยโรงเรียนสุเหร่าสมอเซ มีการจัดห้องเรียนแบบความสามารถทางการเรียน ศาสนา และเพศ ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยต้องการนักเรียน 1 ห้องเรียน เพื่อเข้าร่วมโปรแกรมการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม ดังนั้นผู้วิจัยจึงทำการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Sampling) มา 1 ห้องเรียน ให้เป็นกลุ่มทดลอง และอีก 1 ห้องเรียนที่เหลือเป็นกลุ่มควบคุม

เครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมี 2 ประเภท คือ

1. เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ได้แก่ โปรแกรมการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาวินัยในตนเองทางการเรียน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่

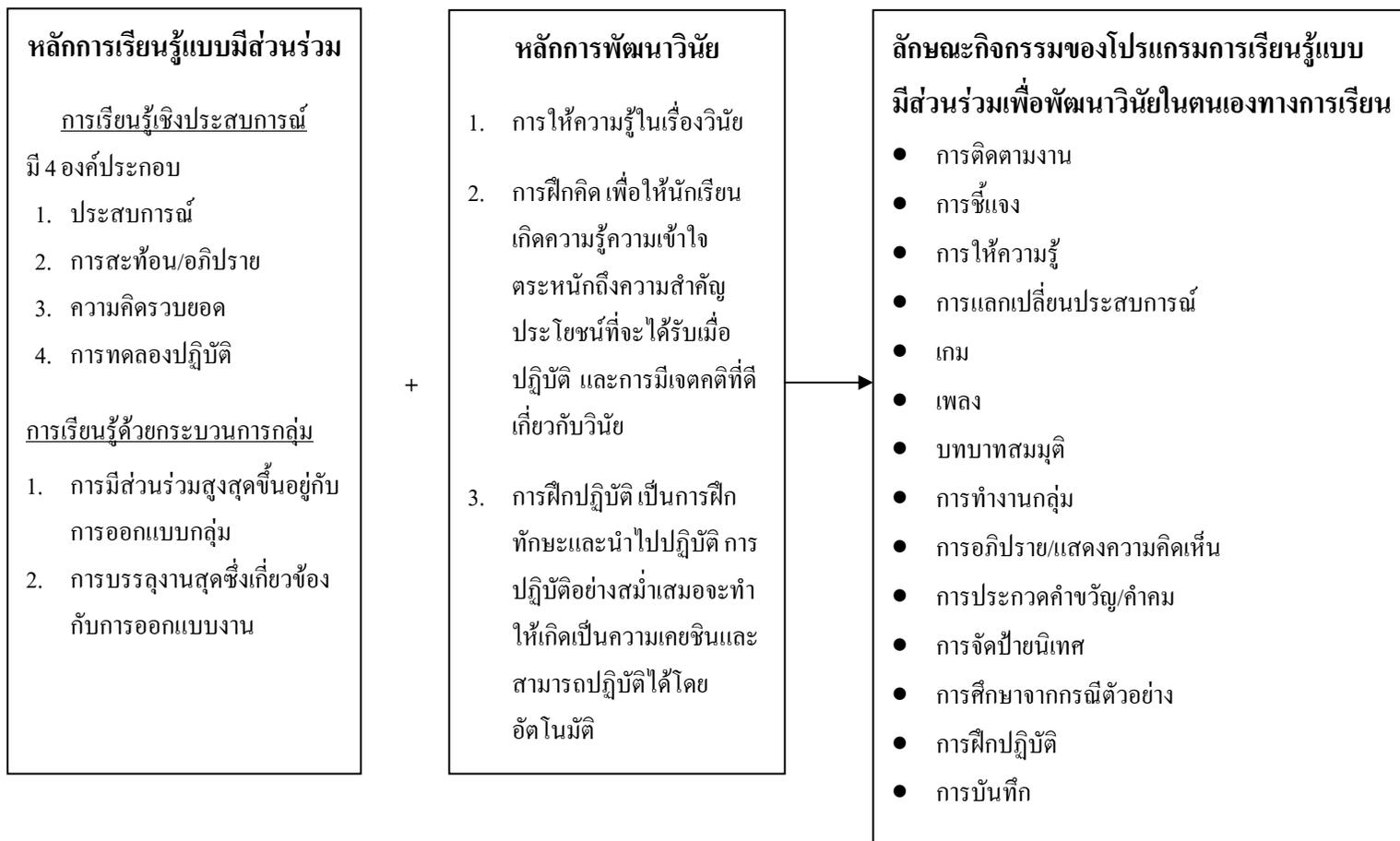
- 2.1 แบบรายงานตนเองเกี่ยวกับการมีวินัยในตนเองทางการเรียน
- 2.2 แบบสัมภาษณ์ครูผู้สอน
- 2.3 แบบสัมภาษณ์ครูประจำชั้น
- 2.4 แบบแสดงความคิดเห็นของนักเรียนที่เข้าร่วมโปรแกรม

เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง

เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองครั้งนี้ คือ โปรแกรมการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาวินัยในตนเองทางการเรียน (ภาคผนวก ก) ซึ่งมีขั้นตอนในการสร้าง ดังนี้

1. ผู้วิจัยกำหนดแนวคิดเชิงทฤษฎี โดยการศึกษาค้นคว้าจากตำรา เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมและการมีวินัยในตนเอง เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างโปรแกรมการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาวินัยในตนเองทางการเรียน ซึ่งสามารถแสดงกรอบของแนวคิดที่ใช้ในการสร้าง โปรแกรมการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาวินัยในตนเองทางการเรียนได้ ดังภาพที่ 12

2. ผู้วิจัยสร้าง โปรแกรมการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาวินัยในตนเองทางการเรียน โดยกำหนดลักษณะกิจกรรม และพฤติกรรมของการมีวินัยในตนเองทั้ง 5 ด้านให้ชัดเจน เพื่อนำมาสร้างเป็นกิจกรรมเพื่อพัฒนาวินัยในตนเองทางการเรียนซึ่งมีรายละเอียดดังตารางที่ 4 และตารางที่ 5

ภาพที่ 13 กรอบของแนวคิดในการสร้างโปรแกรมการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาวินัยในตนเองทางการเรียน

ตารางที่ 4 หลักการสร้างโปรแกรมการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาวินัยในตนเองทางการเรียน

วัตถุประสงค์ของโปรแกรม	ลักษณะการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม	ลักษณะการพัฒนาวินัย	ลักษณะกิจกรรม	การวัดและประเมินผล
1. เพื่อชี้แจงและทำความเข้าใจเกี่ยวกับโปรแกรมฯ	การเรียนรู้เชิงประสบการณ์ มี 4 องค์ประกอบ 1. ประสบการณ์ ผู้นำกลุ่มกระตุ้นให้ผู้เรียน นำประสบการณ์เดิมของตนเองออกมา	1. การให้ความรู้ในเรื่องวินัยกับนักเรียน	- การติดตามงาน - การชี้แจง - การให้ความรู้	- ไปงาน - แบบบันทึกการเรียนรู้ของนักเรียน
2. เพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับการทำงานกลุ่ม	ใช้ในการเรียนและแบ่งปันประสบการณ์ของคนกับเพื่อน	2. การฝึกคิด เพื่อให้นักเรียน เกิดความรู้ความเข้าใจ	- การแลกเปลี่ยน ประสบการณ์ - เกม	- สมุดน้อยคอยบันทึก - แบบบันทึกข้อมูลจาก
3. เพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับวินัย	2. การสะท้อน/อภิปราย ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นและแสดงความรู้สึกละเอียดของตนเอง แลกเปลี่ยนกับเพื่อนสมาชิกในกลุ่ม	ตระหนักถึงความสำคัญ ประโยชน์ที่จะได้รับเมื่อปฏิบัติและการมีเจตคติที่ดีเกี่ยวกับวินัย	- เพลง - บทบาทสมมุติ	การสังเกตของผู้ช่วยวิจัย
4. เพื่อให้ให้นักเรียนมีวินัยทางการเรียน 5 ด้านดังนี้	3. ความคิดรวบยอด ผู้นำกลุ่มสร้างความเข้าใจและนำไปสู่การเกิดความคิดรวบยอด	3. การฝึกปฏิบัติ เป็นการฝึกทักษะและนำไปปฏิบัติ	- การทำงานกลุ่ม - การอภิปราย/แสดงความคิดเห็น	- แบบบันทึกข้อมูลจาก การสังเกตของ ผู้นำกลุ่ม
4.1 ด้านความรับผิดชอบ	อาจจะเกิดขึ้นโดยผู้เรียนเป็นฝ่ายเริ่มหรือ	3. การฝึกปฏิบัติ เป็นการฝึกทักษะและนำไปปฏิบัติ	- การประกวดคำขวัญ/คำคม	
4.2 ด้านการตรงต่อเวลา	ผู้สอนอาจนำทางแล้วผู้เรียนสานต่อจน	การปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ จะทำให้เกิดเป็นความเคยชินและสามารถปฏิบัติได้	- การจัดป้ายนิเทศ	
4.3 ด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบของโรงเรียน	ความคิดนั้นสมบูรณ์เป็นความคิดรวบยอด	จะทำให้เกิดเป็นความเคยชินและสามารถปฏิบัติได้	- การศึกษาจากกรณีตัวอย่าง	
4.4 ด้านความซื่อสัตย์	4. การทดลอง/ประยุกต์แนวคิดเป็นขั้นตอน	โดยอัตโนมัติ		
4.5 ด้านความอดทน	ที่ผู้เรียนนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ จนเกิดเป็นแนวทางปฏิบัติของผู้เรียน			

ตารางที่ 4 (ต่อ)

วัตถุประสงค์ของ โปรแกรม	ลักษณะการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม	ลักษณะการพัฒนาวิสัย	ลักษณะกิจกรรม	การวัดและประเมินผล
	<p>ต่อไปเป็นขั้นตอนที่ผู้เรียนนำความรู้ที่ ได้ไปประยุกต์ใช้ในลักษณะสถานการณ์ ต่าง ๆ จนเกิดเป็นแนวทางปฏิบัติของ ผู้เรียนต่อไป</p>		<ul style="list-style-type: none"> - การฝึกปฏิบัติ - การบันทึก 	
	<p><u>การเรียนรู้ด้วยกระบวนการกลุ่ม</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. การทำงานกลุ่มย่อย (6 คน) 2. การบันทึกใบงาน 			

ตารางที่ 5 โครงสร้างโปรแกรมการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาวินัยในตนเองทางการเรียน

ครั้งที่/ ชื่อกิจกรรม	วัตถุประสงค์ของกิจกรรม	ลักษณะกิจกรรม	สื่อการเรียนการสอน	การวัดและประเมินผล
ครั้งที่ 1 “ปฐมนิเทศ”	<ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อสร้างความคุ้นเคยและรู้จักกันเพิ่มขึ้นระหว่างนักเรียนกับเพื่อนและนักเรียนกับ ผู้นำกลุ่ม 2. เพื่อให้ให้นักเรียนเข้าใจลักษณะและจุดมุ่งหมายของโปรแกรม 3. เพื่อให้ให้นักเรียนเข้าใจข้อตกลงในการเข้าร่วมโปรแกรม 	<ul style="list-style-type: none"> - เกม - การชี้แจง - การให้ความรู้ - การอภิปราย/แสดงความคิดเห็น - การบันทึก 	<ol style="list-style-type: none"> 1. กระดาษแข็งรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส จำนวน 30 แผ่น 2. ใบชี้แจง (เขียนบนกระดานดำ) 3. แผ่นความรู้ 4. นกหวีด จำนวน 1 อัน 5. กล้อง จำนวน 1 กล้อง 6. รางวัด 7. แบบบันทึกการเรียนรู้ของนักเรียน 8. แบบบันทึกข้อมูลจากการสังเกตของผู้ช่วยวิจัย 9. แบบบันทึกข้อมูลจากการสังเกตของผู้นำกลุ่ม 	<ul style="list-style-type: none"> - แบบบันทึกการเรียนรู้ของนักเรียน - แบบบันทึกข้อมูลจากการสังเกตของผู้ช่วยวิจัย - แบบบันทึกข้อมูลจากการสังเกตของผู้นำกลุ่ม

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ครั้งที่/ ชื่อกิจกรรม	วัตถุประสงค์ของกิจกรรม	ลักษณะกิจกรรม	สื่อการเรียนการสอน	การวัดและประเมินผล
ครั้งที่ 2 “ทำอะไร เมื่อทำงาน กลุ่ม”	1. เพื่อให้นักเรียนเข้าใจและรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายในกลุ่ม 2. เพื่อให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อดีของการทำงานกลุ่มและข้อเสียของการไม่รับผิดชอบเมื่อทำงานกลุ่ม 3. เพื่อให้นักเรียนกล้าแสดงออก	- การชี้แจง - การให้ความรู้ - เกม - การทำงานกลุ่ม - การอภิปราย/แสดงความคิดเห็น - การนำเสนอ - การสรุป - การบันทึก	1. ใบชี้แจง 1 2. ใบชี้แจง 2 3. ฉลากหมายเลขของกลุ่ม 1, 2, 3, 4, 5 4. กล่อง(สำหรับใส่ฉลากหมายเลข) จำนวน 1 ใบ 5. ใบงาน 6. แผ่นความรู้ 7. แบบบันทึกการเรียนรู้ของนักเรียน 8. แบบบันทึกข้อมูลจากการสังเกตของผู้ช่วยวิจัย 9. แบบบันทึกข้อมูลจากการสังเกตของผู้นำกลุ่ม	- ใบงาน - แบบบันทึกการเรียนรู้ของนักเรียน - แบบบันทึกข้อมูลจากการสังเกตของผู้ช่วยวิจัย - แบบบันทึกข้อมูลจากการสังเกตของผู้นำกลุ่ม

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ครั้งที่/ ชื่อกิจกรรม	วัตถุประสงค์ของกิจกรรม	ลักษณะกิจกรรม	สื่อการเรียนการสอน	การวัดและประเมินผล
ครั้งที่ 3 “มารู้จักวินัย กันเถอะ”	1. เพื่อให้ให้นักเรียนบอกความหมายของการมีวินัย 2. เพื่อให้ให้นักเรียนเกิดความเข้าใจและปฏิบัติตาม กฎระเบียบของโรงเรียน	- การชี้แจง - การให้ความรู้ - เกม - การทำงานกลุ่ม - การอภิปราย/แสดง ความคิดเห็น - การนำเสนอ - การสรุป - การบันทึก	1. ใบชี้แจง 2. ใบงาน 3. แผ่นความรู้ 4. ฉลากประเภทสัตว์ 5 ชนิด 5. กล้อง (สำหรับใส่ฉลากหมายเลข) จำนวน 1 ใบ 6. แบบบันทึกการเรียนรู้ของนักเรียน 7. แบบบันทึกข้อมูลจากการสังเกตของ ผู้ช่วยวิจัย 8. แบบบันทึกข้อมูลจากการสังเกตของ ผู้นำกลุ่ม	- ใบงาน - แบบบันทึกการเรียนรู้ ของนักเรียน - แบบบันทึกข้อมูลจาก การสังเกตของผู้ช่วย วิจัย - แบบบันทึกข้อมูลจาก การสังเกตของผู้นำ กลุ่ม
ครั้งที่ 4 “ความ รับผิดชอบ ของฉัน”	1. เพื่อให้ให้นักเรียนบอกความหมายของความรับผิดชอบ ทางการเรียน	- การชี้แจง - การให้ความรู้ - เกม	1. ใบชี้แจง 2. ใบงาน 3. แผ่นความรู้	- ใบงาน - สมุดน้อยคอยบันทึก

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ครั้งที่/ ชื่อกิจกรรม	วัตถุประสงค์ของกิจกรรม	ลักษณะกิจกรรม	สื่อการเรียนการสอน	การวัดและประเมินผล
	2. เพื่อให้ นักเรียนบอกข้อดีของความรับผิดชอบทางการเรียน และข้อเสียของความไม่รับผิดชอบทางการเรียน	- การทำงานกลุ่ม - การอภิปราย/แสดงความคิดเห็น - การนำเสนอ - การสรุป - การบันทึก	1. สมุดน้อยคอยบันทึก 2. แบบบันทึกการเรียนรู้ของนักเรียน 3. แบบบันทึกข้อมูลจากการสังเกตของผู้ช่วยวิจัย 4. แบบบันทึกข้อมูลจากการสังเกตของผู้นำกลุ่ม	- แบบบันทึกการเรียนรู้ของนักเรียน - แบบบันทึกข้อมูลจากการสังเกตของผู้ช่วยวิจัย - แบบบันทึกข้อมูลจากการสังเกตของผู้นำกลุ่ม
ครั้งที่ 5 “ความฝันของ โบ้และเบนซ์”	1. เพื่อให้ นักเรียนแสดงความคิดเห็น เกี่ยวกับความรับผิดชอบทางการเรียนจากกรณีตัวอย่าง “ความฝันของโบ้และเบนซ์” 2. เพื่อให้ นักเรียนสรุปความจากกรณีตัวอย่าง “ความฝันของโบ้และเบนซ์”	- การชี้แจง - กรณีตัวอย่าง - เกม - การทำงานกลุ่ม - การอภิปราย/แสดงความคิดเห็น - การนำเสนอ	1. กรณีตัวอย่าง “ความฝันของโบ้และเบนซ์” 2. ใบงาน 3. ฉลากชิ้นส่วนของผลไม้ 5 ชนิด (มะม่วง แอปเปิ้ล กล้วย มะละกอ มังคุด) จำนวน 30 ชิ้น	- ใบงาน - สมุดน้อยคอยบันทึก - แบบบันทึกการเรียนรู้ของนักเรียน - แบบบันทึกข้อมูลจากการสังเกตของผู้ช่วยวิจัย

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ครั้งที่/ ชื่อกิจกรรม	วัตถุประสงค์ของกิจกรรม	ลักษณะกิจกรรม	สื่อการเรียนการสอน	การวัดและประเมินผล
		<ul style="list-style-type: none"> - การสรุป - การจัดป้ายนิเทศ - การบันทึก 	4. ตะกร้าอุปกรณ์ (กระดาษโปสเตอร์สี, สีเมจิก, กาว, กรรไกร, ที่เย็บกระดาษ) 5. สมุดน้อยคอยบันทึก 6. แบบบันทึกการเรียนรู้ของนักเรียน 7. แบบบันทึกข้อมูลจากการสังเกตของผู้ช่วยวิจัย 8. แบบบันทึกข้อมูลจากการสังเกตของผู้นำกลุ่ม	<ul style="list-style-type: none"> - แบบบันทึกข้อมูลจากการสังเกตของผู้นำกลุ่ม
ครั้งที่ 6 “ความตรงต่อเวลา”	1. เพื่อนักเรียนสามารถให้ความหมายของความตรงต่อเวลาทางการเรียน 2. เพื่อให้ให้นักเรียนบอกข้อดีของความตรงต่อเวลาทางการเรียนและข้อเสียของความไม่ตรงต่อเวลาทางการเรียน	<ul style="list-style-type: none"> - การติดตามงาน - การชี้แจง - การให้ความรู้ - เกม 	1. ใบชี้แจง 2. ใบงาน 3. แผ่นความรู้ 4. สมุดน้อยคอยบันทึก	<ul style="list-style-type: none"> - ใบงาน - สมุดน้อยคอยบันทึก - แบบบันทึกการเรียนรู้ของนักเรียน

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ครั้งที่/ ชื่อกิจกรรม	วัตถุประสงค์ของกิจกรรม	ลักษณะกิจกรรม	สื่อการเรียนการสอน	การวัดและประเมินผล
		<ul style="list-style-type: none"> - การทำงานกลุ่ม - การอภิปราย/แสดงความคิดเห็น - การนำเสนอ - การสรุป - การบันทึก 	<ul style="list-style-type: none"> 5. แบบบันทึกการเรียนรู้ของนักเรียน 6. แบบบันทึกข้อมูลจากการสังเกตของผู้ช่วยวิจัย 7. แบบบันทึกข้อมูลจากการสังเกตของผู้นำกลุ่ม 	<ul style="list-style-type: none"> - แบบบันทึกข้อมูลจากการสังเกตของผู้ช่วยวิจัย - แบบบันทึกข้อมูลจากการสังเกตของผู้นำกลุ่ม
ครั้งที่ 7 “ใครผิด”	<ul style="list-style-type: none"> 1. เพื่อให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความตรงต่อเวลาทางการเรียนจากกรณีตัวอย่าง “ใครผิด” 2. เพื่อให้นักเรียนสรุปความจากกรณีตัวอย่าง “ใครผิด” 	<ul style="list-style-type: none"> - การชี้แจง - การให้ความรู้ - เกม - เพลง - กรณีตัวอย่าง - การทำงานกลุ่ม - การอภิปราย/แสดงความคิดเห็น 	<ul style="list-style-type: none"> 1. เกมต่อคำจากเพลง “ตรงต่อเวลา” 2. ฉลากกีฬา 6 ชนิด (ฟุตบอล วอลเลย์บอล บาสเกตบอล ตะกร้อ ปิงปอง เทนนิส) 3. กล้อง (สำหรับใส่ฉลาก) 1 กล้อง 4. กรณีตัวอย่าง “ใครผิด” 5. ใบงาน 	<ul style="list-style-type: none"> - ใบงาน - สมุดน้อยคอยบันทึก - แบบบันทึกการเรียนรู้ของนักเรียน - แบบบันทึกข้อมูลจากการสังเกตของผู้ช่วยวิจัย - แบบบันทึกข้อมูลจากการสังเกตของผู้นำกลุ่ม

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ครั้งที่/ ชื่อกิจกรรม	วัตถุประสงค์ของกิจกรรม	ลักษณะกิจกรรม	สื่อการเรียนการสอน	การวัดและประเมินผล
		<ul style="list-style-type: none"> - การนำเสนอ - การสรุป - การจัดป้ายนิเทศ - การบันทึก 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ตะกร้าอุปกรณ์ (กระดาษโปสเตอร์สี, สีเมจิก, กาว, กรรไกร, ที่เย็บกระดาษ) 2. สมุดน้อยคอยบันทึก 3. แบบบันทึกการเรียนรู้ของนักเรียน 4. แบบบันทึกข้อมูลจากการสังเกตของผู้ช่วยวิจัย 5. แบบบันทึกข้อมูลจากการสังเกตของผู้นำกลุ่ม 	
ครั้งที่ 8 “กฎระเบียบ ของโรงเรียน”	<ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อนักเรียนสามารถให้ความหมายของการปฏิบัติตามกฎระเบียบของโรงเรียน 2. เพื่อให้ให้นักเรียนสามารถแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎระเบียบของโรงเรียน 	<ul style="list-style-type: none"> - การติดตามงาน - การชี้แจง - การให้ความรู้ - เกม - การทำงานกลุ่ม 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ใบชี้แจง 2. ใบงาน 3. แผ่นความรู้ 	<ul style="list-style-type: none"> - ใบงาน - สมุดน้อยคอยบันทึก - แบบบันทึกการเรียนรู้ของนักเรียน

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ครั้งที่/ ชื่อกิจกรรม	วัตถุประสงค์ของกิจกรรม	ลักษณะกิจกรรม	สื่อการเรียนการสอน	การวัดและประเมินผล
		<ul style="list-style-type: none"> - การอภิปราย/แสดงความคิดเห็น - การนำเสนอ - การสรุป - การบันทึก 	<p>4. ฉลากประเภทสัตว์ 5 ชนิด ๆ ละ 6 แผ่น จำนวนทั้งหมด 30 แผ่น (ช้าง ม้า ลิง เป็ด แมว)</p> <p>5. สมุดน้อยคอยบันทึก</p> <p>6. แบบบันทึกการเรียนรู้ของนักเรียน</p> <p>7. แบบบันทึกข้อมูลจากการสังเกตของผู้ช่วยวิจัย</p> <p>8. แบบบันทึกข้อมูลจากการสังเกตของผู้นำกลุ่ม</p>	<ul style="list-style-type: none"> - แบบบันทึกข้อมูลจากการสังเกตของผู้ช่วยวิจัย - แบบบันทึกข้อมูลจากการสังเกตของผู้นำกลุ่ม
ครั้งที่ 9 “จำได้ไหม”	<p>1. เพื่อให้ให้นักเรียนจำแนกกฎระเบียบของโรงเรียน</p> <p>2. เพื่อให้ให้นักเรียนซาธิตโดยจำลองสถานการณ์เกี่ยวกับกฎระเบียบของโรงเรียน</p>	<ul style="list-style-type: none"> - การชี้แจง - การให้ความรู้ - เกม - การทำงานกลุ่ม - การนำเสนอ 	<p>1. ใบชี้แจง</p> <p>2. ใบงาน</p> <p>3. เพลง “เปิดฝักบัว”</p> <p>4. ฉลากกฎระเบียบของโรงเรียน</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ใบงาน - สมุดน้อยคอยบันทึก - แบบบันทึกการเรียนรู้ของนักเรียน - แบบบันทึกข้อมูลจากการสังเกตของผู้ช่วยวิจัย

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ครั้งที่/ ชื่อกิจกรรม	วัตถุประสงค์ของกิจกรรม	ลักษณะกิจกรรม	สื่อการเรียนการสอน	การวัดและประเมินผล
		<ul style="list-style-type: none"> - การอภิปราย/แสดงความคิดเห็น - การสรุป - การจัดป้ายนิเทศ - การบันทึก 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ตะกร้าอุปกรณ์ (กระดาษโปสเตอร์สี, สีเมจิก, กาว, กรรไกร, ที่เขี่ยกระดาษ) 2. สมุดน้อยคอยบันทึก 3. แบบบันทึกการเรียนรู้ของ นักเรียน 4. แบบบันทึกข้อมูลจากการสังเกตของผู้ช่วยวิจัย 5. แบบบันทึกข้อมูลจากการสังเกตของผู้นำกลุ่ม 	<ul style="list-style-type: none"> - แบบบันทึกข้อมูลจากการสังเกตของผู้นำกลุ่ม
ครั้งที่ 10 “ความซื่อสัตย์”	<ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อนักเรียนให้ความหมายของความซื่อสัตย์ได้ 2. เพื่อนักเรียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความซื่อสัตย์ได้ 	<ul style="list-style-type: none"> - การติดตามงาน - การชี้แจง - การให้ความรู้ - เกม - การทำงานกลุ่ม 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ใบชี้แจง 2. ใบงาน 3. แผ่นความรู้ 4. เพลงที่มีจังหวะเร็ว 1 ม้วน 5. เครื่องเล่นเทป 1 เครื่อง 	<ul style="list-style-type: none"> - ใบงาน - สมุดน้อยคอยบันทึก - แบบบันทึกการเรียนรู้ของนักเรียน - แบบบันทึกข้อมูลจากการสังเกตของผู้ช่วยวิจัย

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ครั้งที่/ ชื่อกิจกรรม	วัตถุประสงค์ของกิจกรรม	ลักษณะกิจกรรม	สื่อการเรียนการสอน	การวัดและประเมินผล
		<ul style="list-style-type: none"> - การอภิปราย/แสดงความคิดเห็น - การนำเสนอ - การสรุป - การบันทึก 	<ol style="list-style-type: none"> 6. สมุดน้อยคอยบันทึก 7. แบบบันทึกการเรียนรู้ของนักเรียน 8. แบบบันทึกข้อมูลจากการสังเกตของผู้ช่วยวิจัย 9. แบบบันทึกข้อมูลจากการสังเกตของผู้นำกลุ่ม 	<ul style="list-style-type: none"> - แบบบันทึกข้อมูลจากการสังเกตของผู้นำกลุ่ม
ครั้งที่ 11 “จินนี่ผู้ซื่อสัตย์”	<ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อให้นักเรียนสามารถแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความซื่อสัตย์จากกรณี ตัวอย่าง “จินนี่ผู้ซื่อสัตย์” 2. เพื่อให้นักเรียนสรุปความเกี่ยวกับความซื่อสัตย์จากกรณี ตัวอย่าง “จินนี่ผู้ซื่อสัตย์” 	<ul style="list-style-type: none"> - การชี้แจง - การให้ความรู้ - เกม - การทำงานกลุ่ม - การอภิปราย/แสดงความคิดเห็น - การนำเสนอ - การสรุป 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ผลไม้ 5 ชนิด 2. เพลง “เปิดฝักบัว” 3. ใบงาน 4. ตะกร้าอุปกรณ์ (กระดาษโปสเตอร์สี, สีเมจิก, กาว, กรรไกร, ที่เย็บกระดาษ) 5. สมุดน้อยคอยบันทึก 	<ul style="list-style-type: none"> - ใบงาน - สมุดน้อยคอยบันทึก - แบบบันทึกการเรียนรู้ของนักเรียน - แบบบันทึกข้อมูลจากการสังเกตของผู้ช่วยวิจัย - แบบบันทึกข้อมูลจากการสังเกตของผู้นำกลุ่ม

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ครั้งที่/ ชื่อกิจกรรม	วัตถุประสงค์ของกิจกรรม	ลักษณะกิจกรรม	สื่อการเรียนการสอน	การวัดและประเมินผล
		<ul style="list-style-type: none"> - การจัดป้ายนิเทศ - การบันทึก 	<ol style="list-style-type: none"> 1. แบบบันทึกการเรียนรู้ของนักเรียน 2. แบบบันทึกข้อมูลจากการสังเกตของผู้ช่วยวิจัย 3. แบบบันทึกข้อมูลจากการสังเกตของผู้นำกลุ่ม 	
ครั้งที่ 12 “ความอดทน”	<ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อให้นักเรียนสามารถให้ความหมายของความอดทนได้ 2. เพื่อให้ให้นักเรียนสามารถแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความอดทนได้ 	<ul style="list-style-type: none"> - การติดตามงาน - การชี้แจง - การให้ความรู้ - เกม - การทำงานกลุ่ม - การอภิปราย/แสดงความคิดเห็น - การนำเสนอ - การสรุป - การบันทึก 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ใบชี้แจง 2. เพลง “เปิดฝักบัว” 3. ใบงาน 4. แผ่นความรู้ 5. สมุดน้อยคอยบันทึก 6. แบบบันทึกการเรียนรู้ของนักเรียน 7. แบบบันทึกข้อมูลจากการสังเกตของผู้ช่วยวิจัย 8. แบบบันทึกข้อมูลจากการสังเกตของผู้นำกลุ่ม 	<ul style="list-style-type: none"> - ใบงาน - สมุดน้อยคอยบันทึก - แบบบันทึกการเรียนรู้ของนักเรียน - แบบบันทึกข้อมูลจากการสังเกตของผู้ช่วยวิจัย - แบบบันทึกข้อมูลจากการสังเกตของผู้นำกลุ่ม

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ครั้งที่/ ชื่อกิจกรรม	วัตถุประสงค์ของกิจกรรม	ลักษณะกิจกรรม	สื่อการเรียนการสอน	การวัดและประเมินผล
ครั้งที่ 13 “ความอดทน คุณมีหรือเปล่า”	1. เพื่อนักเรียนสามารถให้ความหมายของความอดทน 2. เพื่อนักเรียนสามารถแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับ ความอดทน	- การชี้แจง - การให้ความรู้ - เกม - การทำงานกลุ่ม - การอภิปราย/แสดง ความคิดเห็น - การนำเสนอ - การสรุป - การจัดป้ายนิเทศ - การบันทึก	1. ใบชี้แจง 2. บัตรคำ จำนวน 5 ชุด (จะได้ 30 บัตรคำ) 3. ใบงาน 4. ตะกร้าอุปกรณ์ (กระดาษโปสเตอร์สี, สีเมจิก, กาว, กรรไกร, ที่เย็บกระดาษ) 5. สมุดน้อยคอยบันทึก 6. แบบบันทึกการเรียนรู้ของนักเรียน 7. แบบบันทึกข้อมูลจากการสังเกตของ ผู้ช่วยวิจัย 8. แบบบันทึกข้อมูลจากการสังเกตของ ผู้นำกลุ่ม	- ใบงาน - สมุดน้อยคอยบันทึก - แบบบันทึกการ เรียนรู้ของนักเรียน - แบบบันทึกข้อมูล จากการสังเกตของ ผู้ช่วยวิจัย - แบบบันทึกข้อมูล จากการสังเกตของ ผู้นำกลุ่ม

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ครั้งที่/ ชื่อกิจกรรม	วัตถุประสงค์ของกิจกรรม	ลักษณะกิจกรรม	สื่อการเรียนการสอน	การวัดและประเมินผล
ครั้งที่ 14 “ฝากเอาไว้ ให้ไปต่อ”	1. เพื่อให้นักเรียนทบทวนสิ่งที่ได้เรียนรู้จากโปรแกรมฯ 2. เพื่อให้นักเรียนได้สำรวจความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับวินัย ในตนเองทางการเรียน	- การติดตามงาน - การชี้แจง - การให้ความรู้ - เกม - การทำงานกลุ่ม - การอภิปราย/แสดงความคิดเห็น - การนำเสนอ - การแสดงบทบาทสมมติ - การสรุป - การบันทึก	1. ป้ายชื่อสัตว์ 5 ป้าย (ช้าง ม้า ลิง เป็ด หมู) 2. ฉลากวินัยในตนเอง 5 ด้าน (ความรับผิดชอบ ความตรงต่อเวลา การปฏิบัติ 3. ตามกฎระเบียบของโรงเรียน ความซื่อสัตย์ และความอดทน) 4. แผ่นความรู้ 5. สมุดน้อยคอยบันทึก 6. แบบบันทึกการเรียนรู้ของนักเรียน 7. แบบบันทึกข้อมูลจากการสังเกตของ ผู้ช่วยวิจัย 8. แบบบันทึกข้อมูลจากการสังเกตของ ผู้นำกลุ่ม	- ใบงาน - สมุดน้อยคอยบันทึก - แบบบันทึกการเรียนรู้ ของนักเรียน - แบบบันทึกข้อมูลจาก การสังเกตของผู้ช่วย วิจัย - แบบบันทึกข้อมูลจาก การสังเกตของผู้นำ กลุ่ม

3. ผู้วิจัยเสนอ โปรแกรมการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาความมีวินัยในตนเองทางการเรียนต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน (ภาคผนวก ข) เพื่อตรวจแก้ไขและให้ข้อเสนอแนะ ซึ่งสรุปได้ดังนี้

3.1 จัดกลุ่มด้วยวิธีการต่าง ๆ ที่หลากหลายเพื่อดึงดูความสนใจของนักเรียนก่อนเริ่มกิจกรรมในแต่ละครั้ง

3.2 ใบความรู้และใบงานใช้ภาษาค่อนข้างยากเกินไปสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

3.3 ปรับวัตถุประสงค์และการประเมินผลให้สอดคล้องกัน

4. นำข้อเสนอแนะที่ได้จากคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไข

5. นำเสนอผลการปรับปรุงแก้ไขโปรแกรมการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาความมีวินัยในตนเองทางการเรียนต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ โดยปรับปรุงแก้ไขในส่วนของ การปรับวัตถุประสงค์และการประเมินผล ในแต่ละกิจกรรมให้มีความสอดคล้องกัน ปรับภาษาในใบความรู้และใบงานให้มีความเหมาะสมกับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และวิธีการจัดกลุ่มที่หลากหลายเพื่อดึงดูความสนใจของนักเรียนก่อนเริ่มกิจกรรมในแต่ละครั้ง

6. ผู้วิจัยศึกษาความเป็นไปได้ของโปรแกรมการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาความมีวินัยในตนเองทางการเรียนในด้านเนื้อหา ความเหมาะสมของเวลา ปัญหาและอุปสรรค โดยนำโปรแกรมไปทดลองใช้กับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่าง คือ เป็นโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา (ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3) เป็นโรงเรียนที่อยู่ในชุมชนที่นับถือศาสนาอิสลามมากกว่าศาสนาอื่น การจัดนักเรียนเข้าชั้นเรียนแบบละความสามารถทางการเรียน ศาสนา และเพศ โดยทดลองใช้กับนักเรียน 1 ห้องเรียน จำนวน 30 คน ตั้งแต่วันที่ 2-3 กุมภาพันธ์ 2547 ซึ่งในแต่ละวันใช้เวลาช่วงเช้า 50 นาที และช่วงบ่าย 50 นาที รวมใช้เวลาในการทดลองทั้งสิ้น 200 นาที กิจกรรมที่ทดลองใช้เป็นกิจกรรมที่เกี่ยวกับการทำงานกลุ่ม การรู้จักกับวินัย และกิจกรรมที่เกี่ยวกับวินัยในตนเองทางการเรียน โดยใช้กิจกรรมทางด้าน

ความรับผิดชอบ ดังนี้กิจกรรมที่ 2 “ทำอะไรเมื่อต้องทำงานกลุ่ม” กิจกรรมที่ 3 “มารู้จักวินัยกันเถอะ” กิจกรรมที่ 4 “ความรับผิดชอบ” และกิจกรรมที่ 5 “ความฝันของโบ้และเบนซ์” จากการทดลองใช้พบว่า เนื้อหาและเวลาที่ใช้ในกิจกรรมแต่ละครั้งมีความเหมาะสม การชี้แจงก่อนทำกิจกรรมกลุ่มในแต่ละครั้ง ทำให้นักเรียนเข้าใจบทบาทของตนเองขณะทำกิจกรรม และการจัดกลุ่มโดยการจับฉลากนักเรียนให้ความสนใจมีความกระตือรือร้นและให้ความร่วมมือขณะทำกิจกรรมจนเสร็จ

7. ผู้วิจัยทบทวนแก้ไขและจัดทำโปรแกรมการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาความมีวินัยในตนเองทางการเรียนให้สมบูรณ์ เพื่อไปทดลองจริงต่อไป

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. แบบรายงานตนเองเกี่ยวกับวินัยในตนเองทางการเรียน

เป็นแบบรายงานตนเองเกี่ยวกับการมีวินัยในตนเองทางการเรียนที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มีลักษณะเป็นมาตราประมาณค่า 5 ระดับ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง (ภาคผนวก ก) ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้

1.1 กำหนดจุดมุ่งหมายในการพัฒนาแบบรายงานตนเองเกี่ยวกับการมีวินัยในตนเองทางการเรียนให้มีความสอดคล้องกับงานวิจัยมากที่สุด กล่าวคือเป็นพฤติกรรมตรงที่นักเรียนแสดงออกในแต่ละด้าน เพื่อให้นักเรียนสามารถรายงานตนเองได้ครอบคลุมทุกพฤติกรรม

1.2 ศึกษาวิธีการสร้างจากเอกสารควบคู่กับการศึกษาภาวะเบียบของโรงเรียน โดยการสัมภาษณ์ผู้อำนวยการของโรงเรียน ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ ครูประจำชั้น และครูผู้สอนในวันที่ 19 กรกฎาคม 2547 ใช้เวลาสัมภาษณ์คนละ 45 นาที

1.3 ผู้วิจัยสร้างแบบรายงานตนเองเกี่ยวกับการมีวินัยในตนเองทางการเรียน ซึ่งลักษณะของแบบรายงานตนเองเกี่ยวกับการมีวินัยในตนเองทางการเรียน ประกอบด้วยข้อคำถามทั้งหมด 30 ข้อ โดยกำหนดพฤติกรรมให้ครอบคลุมทั้ง 5 ด้าน ดังนี้

1.3.1 ด้านความรับผิดชอบ หมายถึง การแสดงออกโดยการกระทำของนักเรียน ในลักษณะของความตั้งใจและเอาใจใส่ต่อการเรียน ปฏิบัติตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายติดตาม ผลงานเพื่อปรับปรุงแก้ไขงานนั้นให้สำเร็จลุล่วง

พฤติกรรมที่แสดงออก (จำนวน 7 ข้อ เริ่มตั้งแต่ข้อ 1 – ข้อ 7) ได้แก่

- ทำแบบฝึกหัดที่ได้รับมอบหมาย
- ร่วมแสดงความคิดเห็นต่อกิจกรรมการเรียน
- ร่วมแสดงความคิดเห็นและปฏิบัติงานกลุ่ม
- ตั้งใจเรียน
- ดูแลเก็บรักษาของใช้ส่วนตัวและส่วนรวม
- มีอุปกรณ์การเรียนครบ
- ทำเวรประจำวัน

1.3.2 ด้านความตรงต่อเวลา หมายถึง การปฏิบัติของนักเรียนที่แสดงถึง การควบคุมตนเองให้ทำงานหรือกิจกรรมที่ได้รับมอบหมายสำเร็จลุล่วงและตรงเวลาที่กำหนด

พฤติกรรมที่แสดงออก(จำนวน 5 ข้อ เริ่มตั้งแต่ข้อ 8 – ข้อ 12) ได้แก่

- มาโรงเรียนทันเวลา
- เข้าแถวเคารพธงชาติ
- เข้าเรียนทันเวลา
- ปฏิบัติกิจกรรมสีตามเวลาที่กำหนด
- ส่งการบ้านตามเวลาที่กำหนด

1.3.3 ด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบของโรงเรียน หมายถึง การปฏิบัติของ นักเรียนถูกต้องตามกฎระเบียบที่โรงเรียนกำหนดไว้ทั้งต่อหน้าและลับหลัง และไม่กระทำการใด ๆ ซึ่งขัดกับกฎระเบียบ

พฤติกรรมที่แสดงออก (จำนวน 6 ข้อ เริ่มตั้งแต่ข้อ 13 – ข้อ 18) ได้แก่

- เข้าแถวซื้ออาหารตามลำดับก่อน-หลัง
- แต่งกายถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียน
- เข้าแถวก่อนกลับบ้านเป็นระเบียบ
- ไม่วิ่งเล่นบนอาคารเรียน
- ทำความเคารพครู โดยการไหว้ หรือยืนตรง
- ปฏิบัติตามข้อตกลงของห้องเรียน

1.3.4 ด้านความซื่อสัตย์ หมายถึง การปฏิบัติของนักเรียนซึ่งตรงต่อความเป็นจริงทางกาย วาจา ใจ ทั้งต่อตนเองและผู้อื่น ทั้งต่อหน้าและลับหลัง

พฤติกรรมที่แสดงออก (จำนวน 7 ข้อ เริ่มตั้งแต่ข้อ 19 – ข้อ 25) ได้แก่

- การพูดความจริง
- ยอมรับเมื่อทำผิด
- ไม่แอบอ้างหรือนำของผู้อื่นมาเป็นของตน
- ไม่ปกปิดความผิดทั้งของตนเองและผู้อื่น
- ไม่ทำการส่อทุจริต
- ไม่ขโมยของผู้อื่น
- ไม่เอาเปรียบผู้อื่น

1.3.5 ด้านความอดทน หมายถึง ความสามารถของนักเรียนที่แสดงถึงความพยายามควบคุม ร่างกาย ความคิด และจิตใจ ให้สามารถปฏิบัติกิจกรรมและนำตนเองไปสู่เป้าหมาย

พฤติกรรมที่แสดงออก (จำนวน 5 ข้อ เริ่มตั้งแต่ข้อ 26 – ข้อ 30) ได้แก่

- มีความพยายามในการทำงานจนสำเร็จ
- ไม่หวั่นไหวต่อคำขู่

- ไม่พுகุยขณะเข้าแถวเคารพธงชาติ
- มีความละเอียดรอบคอบในการทำงาน
- ไม่พुकบ่นเมื่อครูมอบหมายงาน

จากลักษณะของแบบรายงานตนเองเกี่ยวกับการมีวินัยในตนเองทางการเรียน
ข้างต้น เป็นข้อความเชิงนิมิต จำนวน 19 ข้อ ได้แก่ ข้อ 1, 3, 4, 5, 7, 9, 11, 13, 14, 15, 17, 18, 19,
20, 21, 23, 25, 27, 29 และเป็นข้อความเชิงนิเสธ จำนวน 11 ข้อ ได้แก่ ข้อ 2, 6, 8, 10, 12, 16, 22,
24, 26, 28, 30

เกณฑ์การให้คะแนน

ข้อความเชิงนิมิต ให้คะแนนดังนี้

ถ้านักเรียนเลือก

ทำเป็นประจำ	ให้คะแนน	5
ทำบ่อย	ให้คะแนน	4
ทำเป็นบางครั้ง	ให้คะแนน	3
นาน ๆ ทำครั้ง	ให้คะแนน	2
ไม่เคยทำเลย	ให้คะแนน	1

ข้อความเชิงนิเสธ ให้คะแนนดังนี้

ถ้านักเรียนเลือก

ทำเป็นประจำ	ให้คะแนน	1
ทำบ่อย	ให้คะแนน	2
ทำเป็นบางครั้ง	ให้คะแนน	3
นาน ๆ ทำครั้ง	ให้คะแนน	4
ไม่เคยทำเลย	ให้คะแนน	5

1.4 ผู้วิจัยนำเสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน (ภาคผนวก ข) เพื่อตรวจสอบคุณภาพของแบบรายงานตนเองเกี่ยวกับการมีวินัยในตนเองทางการเรียน ในด้านความตรงตามเนื้อหา และความเหมาะสมด้านภาษา ซึ่งสรุปได้ดังนี้

1.4.1 ในส่วนของวิธีการตอบอธิบายความหมายของแต่ละช่องให้ชัดเจน

1.4.2 ควรมีตัวอย่างของการตอบเพื่อให้นักเรียนเข้าใจมากยิ่งขึ้น

1.5 ปรับปรุงและแก้ไขตามที่ได้รับคำแนะนำจากคณะกรรมการที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญ

1.6 นำแบบรายงานตนเองเกี่ยวกับการมีวินัยในตนเองทางการเรียน ที่ปรับปรุง และแก้ไขไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 60 คน เพื่อการพิจารณาเกี่ยวกับภาษาและการตอบของนักเรียน เพื่อนำมาพิจารณาแก้ไขการใช้ภาษาให้ นักเรียนเข้าใจมากขึ้น ซึ่งจากการตอบของนักเรียน พบว่า ภาษาที่ให้นักเรียนเข้าใจได้ง่ายและ มีความเหมาะสม

1.7 นำแบบรายงานตนเองเกี่ยวกับการมีวินัยในตนเองทางการเรียนที่ปรับปรุงและ แก้ไขไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 114 คน ที่มีลักษณะคล้ายคลึง กับกลุ่มตัวอย่าง คือ เป็นโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา (ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3) เป็นโรงเรียนที่อยู่ในชุมชนที่นับถือศาสนาอิสลามมากกว่าศาสนาอื่น การจัดนักเรียนเข้าชั้นเรียน แบบคละความสามารถทางการเรียน ศาสนา และเพศ เพื่อตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยงของ แบบรายงานตนเองเกี่ยวกับการมีวินัยในตนเอง โดยการวัดความคงที่ภายใน (Measure of internal consistency) คำนวณค่าดัชนีความเที่ยง โดยการคำนวณสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ของ Cronbach จากการตรวจสอบคุณภาพความเที่ยงได้ค่าดัชนีความเที่ยงเท่ากับ 0.842

1.8 ผู้วิจัยจัดเตรียมและนำแบบรายงานตนเองเกี่ยวกับการมีวินัยในตนเองนำไปใช้กับ กลุ่มตัวอย่าง

2. แบบสัมภาษณ์ครูผู้สอน

เป็นแบบสัมภาษณ์ที่มีลักษณะเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมที่แสดงออกของนักเรียน ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง (ภาคผนวก ง) ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้

2.1 กำหนดข้อคำถามให้สอดคล้องกับพฤติกรรมที่แสดงออกของนักเรียน ดังนี้

2.1.1 ด้านความรับผิดชอบ หมายถึง การแสดงออกโดยการกระทำของนักเรียน ในลักษณะของความตั้งใจและเอาใจใส่ต่อการเรียน ปฏิบัติตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายติดตามผลงานเพื่อปรับปรุงแก้ไขงานนั้นให้สำเร็จลุล่วง พฤติกรรมที่แสดงออกของนักเรียน ได้แก่

- ทำแบบฝึกหัดที่ได้รับมอบหมาย
- ร่วมแสดงความคิดเห็นต่อกิจกรรมการเรียน
- ร่วมแสดงความคิดเห็นและปฏิบัติงานกลุ่ม
- ตั้งใจเรียน
- มีอุปกรณ์การเรียนครบ

2.1.2 ด้านความตรงต่อเวลา การปฏิบัติของนักเรียนที่แสดงถึงการควบคุมตนเองให้ทำงานหรือกิจกรรมที่ได้รับมอบหมายสำเร็จลุล่วงและตรงเวลาที่กำหนด

พฤติกรรมที่แสดงออก ได้แก่

- เข้าเรียนทันเวลา
- ส่งการบ้านตามเวลาที่กำหนด

2.1.3 ด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบของโรงเรียน หมายถึง การปฏิบัติของนักเรียนถูกต้องตามกฎระเบียบที่โรงเรียนกำหนดไว้ทั้งต่อหน้าและลับหลัง และไม่กระทำการใด ๆ ซึ่งขัดกับกฎระเบียบ

พฤติกรรมที่แสดงออก ได้แก่

- แต่งกายถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียน
- ทำความเคารพครู โดยการไหว้ หรือยืนตรง
- ปฏิบัติตามข้อตกลงของห้องเรียน

2.1.4 ด้านความซื่อสัตย์ การปฏิบัติของนักเรียนซึ่งตรงต่อความเป็นจริง
ทางกาย วาจา ใจ ทั้งต่อตนเองและผู้อื่น ทั้งต่อหน้าและลับหลัง

พฤติกรรมที่แสดงออก ได้แก่

- การพูดความจริง
- ยอมรับเมื่อทำผิด
- ไม่แอบอ้างหรือนำของผู้อื่นมาเป็นของตน
- ไม่ปกปิดความผิดทั้งของตนเองและผู้อื่น
- ไม่ทำการต่อทุจริต
- ไม่ขโมยของผู้อื่น
- ไม่เอาเปรียบผู้อื่น

2.1.5 ด้านความอดทน หมายถึง ความสามารถของนักเรียนที่แสดงถึงความพยายาม
ควบคุมร่างกาย ความคิด และจิตใจ ให้สามารถปฏิบัติกิจกรรมและนำตนเองไปสู่เป้าหมาย
พฤติกรรมที่แสดงออก ได้แก่

- มีความพยายามในการทำงานจนสำเร็จ
- ไม่หวั่นไหวต่อคำขู่ขู่
- มีความละเอียดรอบคอบในการทำงาน
- ไม่พุดบ่นเมื่อคร่อมอบหมายงาน

2.2 ผู้วิจัยสร้างแบบสัมภาษณ์และนำเสนอเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยาลัย
ซึ่งสรุปได้ดังนี้

คำถามที่สัมภาษณ์ไม่สอดคล้องตามกรอบของนิยามของพฤติกรรม

2.3 ผู้วิจัยนำแบบสัมภาษณ์มาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ
ที่ปรึกษาวิทยาลัยเกี่ยวกับคำถามที่สัมภาษณ์โดยปรับปรุงให้สอดคล้องตามคำนิยามของ
พฤติกรรมที่นักเรียนแสดงออกในแต่ละด้าน

2.4 ผู้วิจัยนำแบบสัมภาษณ์ที่ปรับปรุงแก้ไขไปใช้สัมภาษณ์ครูผู้สอนในแต่ละ
รายวิชา

3. แบบสัมภาษณ์ครูประจำชั้น

เป็นแบบสัมภาษณ์ที่มีลักษณะเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมที่แสดงออก
ของนักเรียนในการวิจัยครั้งนี้ มีขั้นตอนในการสร้างเช่นเดียวกับแบบสัมภาษณ์ครูผู้สอน
แต่แตกต่างกันในส่วนพฤติกรรมที่แสดงออกของนักเรียน ซึ่งครูประจำชั้นพบเห็นมากกว่า
ครูผู้สอน (ภาคผนวก ง) ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้

3.1 กำหนดข้อคำถามให้สอดคล้องกับพฤติกรรมที่แสดงออกของนักเรียน ดังนี้

3.1.1 ด้านความรับผิดชอบ หมายถึง การแสดงออกโดยการกระทำของ
นักเรียนในลักษณะของความตั้งใจและเอาใจใส่ต่อการเรียน ปฏิบัติตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย
ติดตามผลงานเพื่อปรับปรุงแก้ไขงานนั้นให้สำเร็จลุล่วง

พฤติกรรมที่แสดงออกของนักเรียน ได้แก่

- ทำแบบฝึกหัดที่ได้รับมอบหมาย
- ร่วมแสดงความคิดเห็นต่อกิจกรรมการเรียน
- ร่วมแสดงความคิดเห็นและปฏิบัติงานกลุ่ม

- ตั้งใจเรียน
- ดูแลเก็บรักษาของใช้ส่วนตัวและส่วนรวม
- มีอุปกรณ์การเรียนครบ
- ทำเวรประจำวัน

3.1.2 ด้านความตรงต่อเวลา การปฏิบัติของนักเรียนที่แสดงถึงการควบคุมตนเองให้ทำงานหรือกิจกรรมที่ได้รับมอบหมายสำเร็จลุล่วงและตรงเวลาที่กำหนด

พฤติกรรมที่แสดงออก ได้แก่

- มาโรงเรียนทันเวลา
- เข้าแถวเคารพธงชาติ
- เข้าเรียนทันเวลา
- ปฏิบัติกิจกรรมสีตามเวลาที่กำหนด
- ส่งการบ้านตามเวลาที่กำหนด

3.1.3 ด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบของโรงเรียน หมายถึง การปฏิบัติของนักเรียนถูกต้องตามกฎระเบียบที่โรงเรียนกำหนดไว้ทั้งต่อหน้าและลับหลัง และไม่กระทำการใด ๆ ซึ่งขัดกับกฎระเบียบ

พฤติกรรมที่แสดงออก ได้แก่

- เข้าแถวซื้ออาหารตามลำดับก่อน-หลัง
- แต่งกายถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียน
- เข้าแถวก่อนกลับบ้านเป็นระเบียบ
- ไม่วิ่งเล่นบนอาคารเรียน
- ทำความเคารพครู โดยการไหว้ หรือยืนตรง
- ปฏิบัติตามข้อตกลงของห้องเรียน

3.1.4 ด้านความซื่อสัตย์ การปฏิบัติของนักเรียนซึ่งตรงต่อความเป็นจริง
ทางกาย วาจา ใจ ทั้งต่อตนเองและผู้อื่น ทั้งต่อหน้าและลับหลัง

พฤติกรรมที่แสดงออก ได้แก่

- การพูดความจริง
- ยอมรับเมื่อทำผิด
- ไม่แอบอ้างหรือนำของผู้อื่นมาเป็นของตน
- ไม่ปกปิดความผิดทั้งของตนเองและผู้อื่น
- ไม่ทำการส่อทุจริต
- ไม่ขโมยของผู้อื่น
- ไม่เอาเปรียบผู้อื่น

3.1.5 ด้านความอดทน หมายถึง ความสามารถของนักเรียนที่แสดงถึงความพยายามควบคุมร่างกาย ความคิด และจิตใจ ให้สามารถปฏิบัติกิจกรรมและนำตนเองไปสู่เป้าหมาย

พฤติกรรมที่แสดงออก ได้แก่

- มีความพยายามในการทำงานจนสำเร็จ
- ไม่หวั่นไหวต่อคำขู่ขู่
- ไม่พุดคุยขณะเข้าแถวเคารพธงชาติ
- มีความละเอียดรอบคอบในการทำงาน
- ไม่พุดบ่นเมื่อครูมอบหมายงาน

3.2 ผู้วิจัยสร้างแบบสัมภาษณ์และนำเสนอเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งสรุปได้ดังนี้

คำถามที่สัมภาษณ์ไม่สอดคล้องตามกรอบของนิยามพฤติกรรม

3.3 ผู้วิจัยนำแบบสัมภาษณ์มาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เกี่ยวกับคำถามที่สัมภาษณ์โดยปรับปรุงให้สอดคล้องตามคำนิยามของพฤติกรรมที่นักเรียนแสดงออกในแต่ละด้าน

3.4 ผู้วิจัยนำแบบสัมภาษณ์ที่ปรับปรุงแก้ไขไปใช้สัมภาษณ์ครูประจำชั้น

4. แบบแสดงความคิดเห็นของนักเรียนต่อโปรแกรม

เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น (ภาคผนวก ง) เพื่อให้ให้นักเรียนที่เข้าร่วมโปรแกรมการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาวินัยในตนเองทางการเรียนเป็นผู้ตอบแบบสอบถาม หลังเสร็จสิ้นกระบวนการของโปรแกรมทั้ง 14 ครั้ง ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้

4.1 ผู้วิจัยกำหนดข้อคำถามให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโปรแกรมฯ ซึ่งมีลักษณะของแบบสอบถามปลายเปิดแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ส่วนแรกเป็นข้อคำถาม 3 ข้อ และส่วนที่ 2 เป็นข้อเสนอแนะของนักเรียนจากการเข้าร่วมโปรแกรมฯ

4.2 ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามและนำเสนอเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งสรุปได้ว่าลักษณะของข้อคำถามและการใช้ภาษามีความเหมาะสม

4.3 ผู้วิจัยจัดเตรียมและนำแบบแสดงความคิดเห็นของนักเรียนที่เข้าร่วมโปรแกรมไปใช้ เมื่อโปรแกรมสิ้นสุดลง 1 สัปดาห์

การรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการรวบรวมข้อมูลดังนี้

ขั้นเตรียมการทดลอง

1. ผู้วิจัยสร้างโปรแกรมการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาวินัยในตนเองทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสุเหร่าสมอเซ จังหวัดฉะเชิงเทรา ภายใต้การดูแลของคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งลักษณะกิจกรรมในโปรแกรมประกอบด้วยกิจกรรมต่าง ๆ ได้แก่ การติดตามงาน การชี้แจง การให้ความรู้ การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ เกม เพลง บทบาท

สมมุติ การทำงานกลุ่ม การอภิปราย/แสดงความคิดเห็น การประกวดคำขวัญ/คำคม การจัดป้ายนิเทศ การศึกษาจากกรณีตัวอย่าง การฝึกปฏิบัติ และการบันทึก

2. ผู้วิจัยนำหนังสือราชการจากคณบดี คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนสุเหร่าสมอเซ จังหวัดฉะเชิงเทรา เพื่อขอความร่วมมือจากโรงเรียนในการรวบรวมข้อมูลและดำเนินทดลอง (ภาคผนวก ก)

3. ผู้วิจัยขอความร่วมมือจากโรงเรียนในการเตรียมสถานที่ เครื่องมือ และอุปกรณ์ที่ใช้ในการดำเนินการทดลอง โดยขออนุญาตใช้สถานที่และอุปกรณ์ต่าง ๆ จากผู้อำนวยการของโรงเรียนสุเหร่าสมอเซ

4. ผู้วิจัยคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยทำการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Sampling) มา 1 ห้องเรียนให้เป็นกลุ่มทดลอง และอีก 1 ห้องเรียนที่เหลือเป็นกลุ่มควบคุม

5. ผู้วิจัยให้นักเรียนกลุ่มทดลองและนักเรียนกลุ่มควบคุมทำแบบรายงานตนเองเกี่ยวกับการมีวินัยในตนเองทางการเรียนก่อนการทดลอง (Pre-test)

ขั้นตอนการทดลอง

1. ผู้วิจัยดำเนินกิจกรรมของโปรแกรมการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาวินัยในตนเองทางการเรียนกับนักเรียนกลุ่มทดลอง จำนวน 14 ครั้ง ๆ ละ 50 นาที สัปดาห์ละ 3 ครั้ง โดยใช้เวลาในช่วงหลังเลิกเรียน (วันจันทร์ วันพุธ และวันศุกร์ ยกเว้นครั้งที่ 5 ดำเนินกิจกรรมในวันพฤหัสบดี เนื่องจากวันพุธตรงกับวันมาฆบูชา) ตั้งแต่วันที่ 14 กุมภาพันธ์ – 16 มีนาคม 2548 ในแต่ละครั้ง นักเรียนกลุ่มทดลองบันทึก “สมุดน้อยคอยบันทึก” ซึ่งเป็นสมุดที่ผู้วิจัยจัดทำขึ้นเพื่อให้นักเรียนบันทึกพฤติกรรมการมีวินัยในตนเองทางการเรียนแต่ละวัน

2. ผู้วิจัยให้นักเรียนกลุ่มทดลองส่ง “สมุดน้อยคอยบันทึก” ทุกวันศุกร์เพื่อตรวจและคืนให้กับนักเรียนกลุ่มทดลองทุกวันจันทร์ (นักเรียนกลุ่มทดลองต้องบันทึกพฤติกรรมวันเสาร์และวันอาทิตย์ก่อนที่จะบันทึกพฤติกรรมของวันจันทร์)

3. หลังสิ้นสุดการทดลอง 1 สัปดาห์ ผู้วิจัยให้กลุ่มทดลองทำแบบรายงานตนเองเกี่ยวกับการมีวินัยในตนเองทางการเรียน (Post-test) และแบบแสดงความคิดเห็นต่อการเข้าร่วมโปรแกรม และให้กลุ่มควบคุมทำแบบรายงานตนเองเกี่ยวกับการมีวินัยในตนเองทางการเรียน (Post-test) รวมทั้งสัมภาษณ์ครูผู้สอนและครูประจำชั้น

4. ผู้วิจัยนำแบบรายงานตนเองเกี่ยวกับการมีวินัยในตนเองทางการเรียนมาวิเคราะห์และเปรียบเทียบก่อนและหลังการเข้าร่วมโปรแกรม รวมทั้งนำข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์โดยครูผู้สอนและครูประจำชั้น และแบบแสดงความคิดเห็นของนักเรียนที่เข้าร่วมโปรแกรมมาวิเคราะห์เนื้อหา

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่ การหาค่าเฉลี่ยค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนนการมีวินัยในตนเองทางการเรียนของกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลองก่อนและหลังการทดลอง
2. เปรียบเทียบคะแนนจากการรายงานตนเองของนักเรียนกลุ่มทดลอง ก่อนการทดลอง และหลังการทดลอง โดยใช้การทดสอบค่าที (t-test)
3. เปรียบเทียบคะแนนจากการรายงานตนเองก่อนการทดลองและหลังการทดลอง ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมโดยใช้การทดสอบค่าที (t-test)
4. วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ครูผู้สอนและครูประจำชั้น และข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของนักเรียนที่เข้าร่วมโปรแกรมการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม เพื่อพัฒนาวินัยในตนเองทางการเรียน โดยการใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)